

Keskiviikkona 28. heinäkuuta 2004

sulje ikkuna

PAAPAT VIHDOIN MUOTIA?

Aulis ja Jari harrastavat vanhoja Tunturin paappamallisia mopoja

Viimeinen Tunturin klassikko, paappamallinen mopo valmistui vuonna 1986. Sitä ennen, 1970 luvulla, tämä tunturin perusmopo sai tuta siitä, mitä on ivallinen halveksunta. Tunturi Sport oli astunut kehiin.

Siinä oli pläjäys moottoripyörän urheilullisuutta, Paappa näytti sen rinnalla kivikaudenaikaiselta tuotokselta.

Tunturi lisäsi Paapan taakkaa entisestään, sillä tehtaalla siihen alettiin laittamaan muoviosia.

Eikä mopedi toipunut koskaan alasajosta.

Paapat unohdettiin. Niitä lojui vajoissa, polkupyöräraatojen alla.

Jos joku tarjosi 50 markkaa, sai viedä. Viinapullolla sai naapurilta toisen kaupanpäälle.

Aulis ja Jari harrastavat vanhoja Tunturin paappamallisia mopoja.

Vuonna 2004 Panttilassa saa kossupullolla enää koe ajon. **Aulis Mäki-Äijälä** ja **Jari Haapamäki** Harrastavat Paappoja. He kiroavat vain sitä, etteivät parikymmentä vuotta sitten tajunneet mopojen ja niiden osien arvoa.

Nyt joutuu tehdastekoisesta pakoputkesta maksamaan 180 euroa ja uuden kettinginsuojan hinnalla olisi saanut joskus koko mopon.

Muovinen merkkilätkä tankin kylkeen maksaa 50 euroa parilta.

- Nyt pitää kaikki tunkiot kääntää jonkun osan takia. Aika lailla monen työrupeaman kautta nämä on tehty, Mäki -Äijälä sanoo.

Hänen paappamoponsa on vm-64, täysin kunnostettu ja maalattu mallikkaan punasävyiseksi.

Juha Haapamäki ajaa vuoden 1966 mallilla, joka oli ensimmäinen Suomessa kokonaan tehty.

Hänen moponsa on täysin originaali ja väri on tummanharmaa.

Molemmilla on edustusmallien

lisäksi pari muuta vanhaa "Tunskaa pajassa.

-Tottahan niitä osia on ihmisillä, mutta oudosti on homma karkaamassa käsistä.

Kun lehdissä on ollut juttua vanhoista mopoista, niin nyt kuvitellaan, että jokaisesta vanhasta osasta on kohtuullista pyytää vaikka mitä, Haapamäki manaa.

Ei mikään ohjus

Paappa- Tunturin voimanlähde on klassinen Puchin kone, joka antaa puolitoistaheppaa tehoja Kulutus on noin kolme litraa sadalla. Tänä sateisena mopokautena Jarin matkamittariin on tullut melkein 500 kilsaa ja Auliksen noin 400. enemmänkin tulisi, mutta miehet myöntävät, että pitkällä matkoilla Pappa saattaa puuduttaa. Silti sata kilometriä heilahti mittariin yhden päivän aikana. Kauhajoki - Jalasjärven kimppacruisailusta.

- Täytyy sanoa, ettei Paappa mikään ohjus ole
Ei nyt aivan pyytele,
että mentäs vähän lujempaa, Jari naurahtaa.

Auliksen aitasta löytyi todella harvinainen Hopeasauma vuodelta 1956. Mallia tehtiin vain 320 kappaletta.

Miehiä ei kiinnosta uudemmat mopot lainkaan. Heitä häiritsee tämän päivän "avaruussukkuloissa" se, että kaikki tapahtuu nappia painamalla. Mopo ei ole mistään kotoisin, jos sitä ei joudu polkemaan käyntiin.

-Toisaalta, jos olisin nyt itse 15 vuotias, niin luultavasti ihailisin näitä uusia.

Ainakin omassa nuoruudessa olisin vääntänyt porua, jos kotoa olisi paappamalla, Aulis myöntää

He ihmettelevät myös kypärää samalla periaatteella. Miesten mielestä kypärä ei näet sovi ollenkaan mopedisteille. Nuori mopopolvi taas pitää sitä itsestään selvänä. Jos nuori mopoilija yhyttää Auliksen tai Jarin ilman pottaa, siitä seuraa heti närkästynyt kysymys: Mihinkäs äijän kypärä jäi?

Kun heidän pitää nimetä kolme hyvää ja kolme huonoa puolta Paapasta, tulevat heikkoudet nopeammin. Voima ja tehottomuus, käsivaihteisissa ykkösen ja kakkosen välitysero jumalattoman suuri ja jarrut, kun vertaa nykypäivän vehkeisiin, he sanovat.

- Hyviä puolia ovat... omistaa sellainen. Ja helppo pitää, nimittäin jos polkupyörän osaa korjata, osaa tämänkin.

Kolmanneksi "hyväksi" puoleksi he keksivät "automaisten teho valaisimen" joka oli Paapan mainoslauseen vuonna 1964.

- Todella Automainen tehovalaisin! Vähän kuin verinen lihapala roikkuisi, Aulis vitsailee.

Eipä ole yksikään vastaantulija koskaan pyytännyt että pane vähän pienempää valoa, Jari lisää.

Puchin klassinen kone antaa tehoa puolitoistaheppaa.

Los Dementitos

Aulis Mäki-Äijälä ja **Jari Haapamaki** näkevät, että Suomessa on vähitellen virinnyt Paappa-buumi. Alan harrastajien määrä on kasvussa. Siitä kertoo esimerkiksi se, että vanhojen mopojen erkoisjärjestö **Los Dementitos** joutui vaihtamaan alaotsikon Merilapista Suomi - Finlandiin.

Yhdistyksessä on nyt lähes 500 jäsentä ja uusia on virrannut vuoden aikana 130.

Myös mopoileva taiteilijaryhmä **Halavatun papat** on suosittu.

- Kyllä sen huomaa siitakin, että kun tällaisen kanssa on jossain kylillä, niin aina löytyy joku, jolla on jotain sanottavaa, Jari sanoo.

- Kun kävin tämän kanssa katsastuksessa, olisin voinut grillin perustaa siihen mopon luo, Aulis letkauttaa.

Tunturin Paappa lätkä maksaa uusiotuotteena 50 euroa

Paappa harrastus on miehille vakavuus asteeltaan hyvää keski tasoa.

- Mopojen kanssa menee paljon aikaa. Mutta ei siitä kotonakaan pidettäisi jos mopedin kanssa nukutaankin.

-On kotona joskus kysytty, että "eikö nyt mitään

muuta ole", Aulis lisää.

Mihinkäs hintaan tuollainen mopo lähtisi?

Tehtyyn työhön ja nähtyyn vaivaan nähden 2000 euroa on kohtuullinen hinta. Sillä lähtee,

he sanovat - aps.